

ΜΟΥΣΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ. "Όσο κι αν φεύγουν από κοντά μας οι μεγαλοφώνες, όσο κι αν το φθαρτόν σῶμα χάνεται για πάντα μια φορά, όμως το τυπωμένο έλικό, οι σφές σκέψεις και το κολοσσιαίο καλλιτεχνικό έργο των έλικιωτών είναι πάντα κοντά μας, είναι ή ζωή, είναι ή πραγματική παρηγοριά μας κι έλπίδα. Γιατί ο μέγας καλλιτέχνης ζή για τὸ έργο του, εις τὸ έργο του. Γιατί είναι αυτός ο δουλετής, ο ακούραστος παραγωγός. «Ποτέ έως τώρα στην ζωή μου δεν γνώρισα ανάπαυση» έλεγε ο Γκαίτε στα έβδομήντα του χρόνια. Και πῶς να εῖρη ήσυχία ο κολοσσός αυτός, όταν τὸ ένα έργο διαδεχόταν πάντα τὸ άλλο, όταν έγραφε γιατί δεν μπορούσε να μη γράφει, όταν ενδιαφερόταν για ὅτι καλό και χρήσιμο τῆς εποχῆς του, όταν ήθελε πάντα να γροθίζη, να μαθαίνη, πάντα να γράφη και να μελετᾷ. Και θά μπορούσε κανείς να εἰπῇ γι' αυτόν, πῶς ήθελε ὄχι μονάχα να ξαναζωιτανέψη, με τὴν Γερμανική του βέβαια σκέψη, τὸ αρχαῖον πνεῦμα, ἀλλὰ ν' αποκτήση και τὴν ἄλλη γενικὴν μόρφωσιν τῶν αρχαίων συγγραφέων και ἰδίως τοῦ Πλάτωνος και τοῦ Ἀριστοτέλη. "Ηθελε να είναι «πανταχοῦ παρών.» Γι' αυτό και δεν ἐπάσχει «θέμα» ποὺ να μὴν τὸν ἀπασχόλησε. Στους ὀγκώδεις τόμους τῶν «Απάντων» τοῦ Γκαίτε, βρίσκει κανείς ἄρθρα, μελέτες, κριτικὰς για ὅλα τὰ θέματα τῆς κοινωνίας. Βρίσκει, κοντὰ σαυτῷ, τὰ ὀραιότερα ποιήματα τῆς ἄλλης Γερμανικῆς παραγωγῆς. Βρίσκει σκέψεις, διηγήματα, μυθιστορήματα, δράματα σε μιὰ ολοκλήρωσιν μορφῆς, σε κλασσική διατέγεια. Γιατί ο Γκαίτε ήταν πρό παντός ποιητής. Ήταν και είναι ένας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους ποιητὰς—καλλιτέχνας τῆς Γερμανίας.

ΤΟ ΕΡΓΟΝ.—Θὰ ήταν ἀσφαλῶς, μεγάλη παράλειψις για μᾶς εἰν περιορίζομαστε στὸ τεῦχος αὐτὸ στὰ καθαρῶς καλλιτεχνικά μουσικά ζητήματα και μόνον και παραμελοῦσαμε τὴν ἄλλη καλλιτεχνικὴν κίνησιν τοῦ τόπου μας ή τὴν διεθνή και μάλιστα τὴν κίνησιν γύρω ἀπὸ τὸν Γκαίτε και τὸ έργο του.

Ὁ γίγας αὐτὸς τῆς διανοήσεως καὶ τῆς καλλιτεχνικῆς ἀποραμίλλου παραγωγῆς, παραμένει ἕνας ἀπὸ τοὺς πλέον μεγαλοπύρους καλλιτέχνας, ἂν μὴ ὁ μοναδικός, σὴν ἄποδοσι μᾶς σκέψεως, μᾶς ἰδέας μᾶς μορφῆς, μᾶς καταστάσεως. Τὸ ἔργον του εἶναι «διωγῆς πηγὴ», τὸ «ἑξαθάβο μονοπάτι» γὰρ τὴν ἀνωτερότητα καὶ τὴν Γερμανικὴν ἰδίως ἰδανικότητα. Στὸ ἔργον αὐτὸ ἐμορφώθησαν καὶ μορφώρονται γενεαὶ δλόκληροι, γιατί βροῖσκουν σαυτὸ πάντα ἕνι καλὸν καὶ ὄραϊον ἀέ ἄρθηστη τελειότητα. Ἀν θὰ ἦταν παράλειψις καὶ ἄρρησις τοῦ προγοράματός μας, ἐὰν δὲν ἀμειρόναμε καὶ λίγες ἔστιω σελίδες γὰρ τὸ ἔργον, γὰρ τὸν ποιητὴν αὐτόν, γὰρ τὸν Γκαϊτῆ;

Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ.—Ἐνας ἀναγνώστης μας εἰς μακροσκελῆ ἐπιστολὴν του «ἐπιχειρεῖ νὰ μᾶς ἀποδείξῃ—ὅπως γράφει—ὅτι ἡ ὄλη μουσικὴ τῆς πρωτενοῦσης κίνησις, στερεοῖται σοβαρότητος καὶ τῆς ἀπατομενῆς ἐπιβλητικότητος, καθ' ὅσον τὰ διάφορα προγοράματα τῶν συναυλιῶν φτιάνονται ἐπὶ τῆ βάσει τῶν γούστον τοῦ κοινῶ καὶ μόνον». Εἰς τὸν ἀναγνώστην μας, ἔχομεν νὰ ἀπαντήσωμεν τὰ ἐξῆς: Πρῶτα-πρῶτα δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ λέγωμεν ὅτι αἱ μὲ τόσους κόπους καὶ τόσα ἔξοδα συναυλία μας στεροῦνται σοβαρότητος διότι δῆθεν παραδίδονται προγοράματα μὲ ἔργα γὰρ τὸ πολὺ κοινὸν καὶ μόνον. Κάθε ἄλλο: Τόσον εἰς τὰς συμφωνικὰς τοῦ «Ὁδείου Ἀθηνῶν» ὅσον καὶ εἰς τὴν μουσικὴν δωματίου καὶ τὰ διάφορα ρεσιτάλ, ἀκούει κανεὶς ἔργα διαφόρων μεγάλων συνθετῶν ὄλων τῶν κρατῶν, μὲ ἀρκετὴν δόσον ἐπιτεχοῦς ἐπιλογῆς τῶν συνθέσεων ἀλλὰ καὶ συνθέσεις Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν. Ἀν πρέπει ὁ ἀγαπητὸς ἀναγνώστης νὰ εἶναι ἐπὲρ τὸ δέον ἀδιστηρός, γιατί δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾷ πῶς ποῖν ἀκόμη ἀπὸ πενήντα-ἑξήντα χρόνια (καὶ τί εἶναι 60 χρόνια σὴν μουσικῇ ἐξέλιξι ἐνὸς τόπου;) δὲν ἔπῃρχε, ὄχι μόνον ουστηματικὴ συμφωνικὴ ὁρχήστρα, ἀλλ' ὄντε ουστηματικὴ μουσικὴ διαπαιδαγώγησις τοῦ κοινῶ διὰ τῶν Ὁδείων. Τώρα δέ, ἔχομεν Ἑλληνικὴν ὁρχήστραν—ὁρχήστραν ποῦ διμήθωναι ἕνας Πιερόν, Βάγγαριτρο, Ριχάρδος Στράουσι κτλ.—Ἑλλῆνα διευθυντὴν ὁρχήστρας καὶ ποῦ παντὸς ἀξίας λόγον Ἑλληνικὰς συνθέσεις. Ἄς μὴν ἐπιμένῃ ὁ ἀναγνώστης μας, ἄς μὴν εἶναι πεσομοστής: Βαδίζομεν ὀλοταχῶς καὶ μὲ σταθερὸν βῆμα πρὸς τὴν ἀνωτερότητα πάντα καὶ τὴν ἀληθινὴν πρόοδον!

